

MPSV připravilo změny v oblasti sociálních dávek

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) připravilo změny v oblasti sociálních dávek, které se odvíjejí od životního minima (ŽM). Cílem je především **zabránit zneužívání systému a zefektivnit vyplácení dávek**. Pokud budou změny schváleny, přiblíží se institut životního minima v ČR evropskému pojetí. Bude dostatečně a spravedlivě ochraňovat před hmotnou nouzí všechny typy domácností a zároveň **motivovat lidi k tomu, aby pracovali nebo si práci aktivně hledali. Zkrátka, aby se jim práce vyplatila.**

Zásady novelizace zákona o životním minimu a věcný záměr zákona o hmotné nouzi odeslalo MPSV dne 29. listopadu 2004 vládě a tyto návrhy projedná dne 20. ledna 2005 Legislativní rada vlády.

Životní minimum je v současné době dvousložkové. Jsou v něm zahrnuty náklady na osobní potřeby (výživa) a náklady na domácnost (tedy i na bydlení).

MPSV počítá s tím, že životní minimum bude v budoucnu jednosložkové a bude pokrývat výdaje na osobní potřeby a na výživu. Částky životního minima potřebné k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb (dále „částky na osobní potřeby“) jsou odstupňovány podle pořadí osob v domácnosti a u nezaopatřených dětí jsou diferencovány podle věku:

částka pro jednu dospělou osobu v domácnosti	činí 2 870 Kč,
částka pro každou další dospělou osobu v domácnosti	činí 2 580 Kč,
částka pro dítě do 6 let	činí 1 870 Kč,
částka pro dítě ve věku 6 – 15 let	činí 2 300 Kč,
částka pro dítě ve věku 15 – 26 let	činí 2 630 Kč.

V každé domácnosti by měla být nejvyšší částka životního minima na osobní potřeby stanovena pro jednu dospělou osobu v domácnosti, nižší částka pro každou další dospělou osobu nebo nejstarší dítě v neúplné rodině a nejnižší částka pro ostatní děti žijící v domácnosti. Konkrétní částky jsou uvedeny v následující tabulce.

Životní minimum	První osoba v domácnosti	Druhá osoba v domácnosti	Třetí a další osoba v domácnosti
Dospělá osoba	2870	2580	2580
Dítě do 6 let	/	1870	1310
Dítě 6 - 15 let	/	2300	1610
Dítě 15 - 26 let	/	2630	1850

Toto opatření by mělo ve svém důsledku snížit hranici hmotné nouze početnějších domácností, u nichž objektivně dochází při vícenásobném a racionálnějších používání věcí k tzv. „úsporám z počtu“, a naopak posílit váhu prvé nebo osamělé dospělé osoby v domácnosti a přiblížit se tak ekvivalenčním škálám využívaným v zahraničí.

Část ŽM vyjadřující náklady na bydlení se ze životního minima vyloučí a náklady na bydlení bude řešit dávka státní sociální podpory – příspěvek na bydlení, který existuje už dnes. Pobírají ho domácnosti, jejichž příjem nedosahuje 1,6násobku životního minima. V návrhu se předpokládá, že by se upravila konstrukce dávky tak, aby se zohlednil nejen příjem domácnosti, ale i její náklady na bydlení.

Rozdílné náklady na bydlení v různých regionech ČR bude kromě toho řešit i **nový zákon o hmotné nouzi. Doplatek na bydlení** bude plně v kompetenci obcí. Důvodem tohoto kroku jsou výrazně diferencované náklady na bydlení, a to nejen podle počtu osob v domácnosti, ale také velikosti sídla a podle formy vlastnictví, možnosti získat v určité lokalitě přiměřený byt, které nelze z centra objektivně vymezovat. Už dnes sociální referáty pověřených obcí při posuzování konkrétní situace domácnosti pro určení výše dávky sociální péče berou v úvahu skutečně doložené nezbytné náklady na bydlení a ke stanovené částce životního minima na společné potřeby domácnosti pouze přihlížejí. Domácnosti tak mohou na úhradu nákladů na bydlení dostat v dávce sociální péče, která zvyšuje nedostatečný příjem sociálně potřebné domácnosti, buď více finančních prostředků oproti stanovené částce životního minima, nebo naopak méně.

Věcný záměr zákona o hmotné nouzi vytváří podmínky pro zabezpečení individuální práce s příjemci pomoci v hmotné nouzi, a to především využitím sociální práce.

Důležitým principem, který věcný záměr zákona o hmotné nouzi sleduje, je zabránění zneužívání dávkového systému hmotné nouze. Také má více motivovat lidi k práci. Za sociálně potřebného nebude považován dlouhodobě nezaměstnaný, který neprojevuje snahu zvýšit si příjem vlastní prací – například odmítne bez vážných důvodů (zdravotní, dopravní dostupnost) krátkodobé

zaměstnání nebo veřejně prospěšnou práci. **Tím pádem mu bude pozastavena výplata sociálních dávek.**

Vzhledem k tomu, že je Česká republika vázána mezinárodními úmluvami, musí se o takového občana postarat. MPSV počítá se zavedením institutu existenčního minima.

Lidé, kteří nebudou považováni za sociálně potřebné z výše uvedeného důvodu, budou pobírat minimální částku tak, aby jim byl zabezpečen určitý minimální životní standard. Tedy prostředky na obživu a základní životní potřeby. **Ale v žádném případě pro ně nebude pobírání těchto prostředků výhodné. Částka existenčního minima pro jednu dospělou osobu by měla činit 2 010 Kč. Částka existenčního minima pro každou další dospělou osobu v domácnosti by měla činit 1 810 Kč.**

Změna zákona o životním minimu nebude mít dopad na úroveň dávek státní sociální podpory s výjimkou příspěvku na bydlení, který bude nově konstruován. Zákon o hmotné nouzi nahradí dnes platný zákon o sociální potřebnosti. Cílem nového zákona je především omezit dlouhodobou závislost na sociálních dávkách a propojit výplatu dávek s motivačními kroky, které pomohou uchazečům získat novou práci.

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV, tel.: 221 922 359, e-mail: katerina.berankova@mpsv.cz

Vladimír Hrubý, vedoucí tiskového oddělení, tel.: 221 922 503, e-mail: vladimir.hruby@mpsv.cz

www.mpsv.cz, www.noviny-mpsv.cz

Ministerstvo práce a sociálních věcí vzniklo v roce 1990. Do jeho kompetence spadá sociální politika (problematika zdravotně postižených, sociální služby, sociální dávky, rodinná politika apod.), sociální pojištění (důchody, nemocenské, apod.), oblast zaměstnanosti (trh práce, podpora zaměstnanosti, zahraniční zaměstnanost apod.), pracovněprávní legislativa, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, rovnost žen a mužů, migrace a integrace cizinců, oblast čerpání finanční pomoci z ESF, atd. V resortu pracuje přibližně 15 000 zaměstnanců. Mezi organizace, které MPSV metodicky řídí, patří úřady práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Český úřad bezpečnosti práce, inspektoráty bezpečnosti práce, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí. MPSV přímo spravuje pět ústavů sociální péče - DÚSP Tlaskov, ÚSP Zbůch, ÚSP Brno-Chrlice, ÚSP Brno-Královo Pole a ÚSP Hrabyně. Mezi příspěvkové organizace v resortu patří Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Institut výchovy bezpečnosti práce a Výzkumný ústav bezpečnosti práce.